

Apel do Ministerstwa Edukacji Narodowej

### **Propozycja likwidacji geografii (w szkole podstawowej) jest bardzo złym pomysłem!**

Zaledwie miesiąc po ogromnym sukcesie polskich, młodych geografów, którzy na największym Kongresie Geograficznym na świecie (Dublin 2024), odbierali gratulacje i medale z tytułu osiągniętego po raz kolejny na światowej Olimpiadzie Geograficznej (iGeo) wyśmienitego wyniku, dowiadujemy się o planach likwidacji geografii w szkole podstawowej. Samo Ministerstwo Edukacji Narodowej, w odrębnym wpisie, elegancko i z dumą ogłosiło ten sukces: „Polacy zdobyli 2 srebrne i 1 brązowy medal w XX Międzynarodowej Olimpiadzie Geograficznej dla uczniów szkół średnich, potwierdzając wysoki od lat poziom polskich młodych geografów.” Tak, to jest Ich sukces (!), ale także polskiego środowiska geografów: nauczycieli w szkołach, Polskiego Towarzystwa Geograficznego (które od 106 lat z całych sił wspiera rozwój geografii w Polsce), Olimpiady Geograficznej (jednej z najstarszych w Polsce), naukowców, wykładowców. **Czy wyobrażamy sobie taki sukces, gdy nie będzie geografii w szkołach podstawowych? Czy musimy znów się cofnąć, znów coś popsuć, aby zrozumieć błąd i po latach chcieć go naprawić?**

Zaledwie miesiąc po innym wielkim sukcesie polskiej geografii, gdy po wielu dziesięcioleciach pracy całego środowiska polskich geografów, dołączyliśmy do najwyższych władz Międzynarodowej Unii Geograficznej, dowiadujemy się, że geografia może być częścią innego przedmiotu, który ma być stworzony z połączenia kilku innych ważnych obszarów kształcenia. To osiągnięcie opisały różne portale i środowiska od naszych branżowych, poprzez Polską Akademię Nauk, przez gazety jak np. Rzeczpospolita, portale Nauka w Polsce a kończąc na Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Wszyscy kończyli swoje relacje stwierdzeniami podobnymi do tego jakie zamieściło Ministerstwo Nauki: „Gratulujemy wyboru do zaszczytnej funkcji oraz życzymy samych sukcesów na rzecz rozwoju geografii.” **Tym samym polska geografia chce się nadal rozwijać i służyć społeczeństwu. Chce i musi być ważną częścią systemu edukacji w naszym kraju.**

**Czy wyobrażamy sobie świat bez geografii?** Brak wiedzy geograficznej w szkole podstawowej doprowadzi do braku zrozumienia świata, zależności, uwarunkowań i konsekwencji działań człowieka. Możemy przeanalizować wszystkie procesy świata jako oddzielne zagadnienia, możemy zbadać je łącznie jako zjawiska kompleksowe, ale niczego nie pojmiemy bez zrozumienia wzajemnych relacji oraz przestrzennego zróżnicowania zjawisk i procesów na Ziemi. Możemy zrozumieć zmiany klimatu, konieczność zrównoważonego rozwoju, ale bez geografii nie da się wyobrazić skutków zmian; nie da się planować, zarządzać, a w konsekwencji odpowiednio działać. Geografia jest też przedmiotem niezbędnym dla poszanowania własnego miejsca na świecie, własnej ojcowizny, własnego regionu. Geografia kreuje spojrzenie na świat! Geografia uczy tolerancji i poszanowania innych kultur. **Bez geografii będziemy głusi i ślepi**, a najczęściej zdziwieni na zmiany i zjawiska jakie zachodzą na naszej planecie.

Dyletanctwem wykazuje się ten kto myśli, że geografia może być jedynie częścią nowego przedmiotu przyroda. Przecież geografia to także część społeczno-ekonomiczna. I to jest oddzielna dyscyplina! To jest część nauk społecznych a nawet humanistycznych. Chęć usunięcia geografii z programu szkół podstawowych jest niezrozumiała i po prostu niepotrzebna. Specjaliści od razu nazywają to błędem o niepowetowanych negatywnych skutkach.

Apeluję tym samym do Ministerstwa Edukacji Narodowej, aby nie usuwać ani nie zastępować innymi, nowymi tworam, jednego z najważniejszych elementów Edukacji Narodowej jakim jest Geografia. Nie bierzmy przykładów z krajów, które się pomyliły i teraz usilnie próbują przywrócić geografii, bo zrozumiały, że jest niezwykle ważna. Geografia na świecie ma się bardzo dobrze, o czym świadczy doskonała kondycja Międzynarodowej Unii Geograficznej (na ostatnim Kongresie Geograficznym zebrało się ok. 2600 geografów z całego świata), narodowych i królewskich towarzystw geograficznych, w tym amerykańskiego, na którego obrady rokrocznie przyjeżdża od 5 do 10 tysięcy uczestników z całego świata. To jedna z najstarszych gałęzi wiedzy na świecie, której rozwój zaczął się już w starożytnej Grecji a obecnie jest dynamicznie rozwijającą się nowoczesną nauką. Nie zrozumiemy współczesnego świata bez geografii.

Bez geografii przyszłe pokolenia staną się analfabetami przestrzennymi.  
Przyszłe pokolenia tej zmiany nie wybaczą!

Wiceprzewodniczący Międzynarodowej Unii Geograficznej Prof. Marek Więckowski